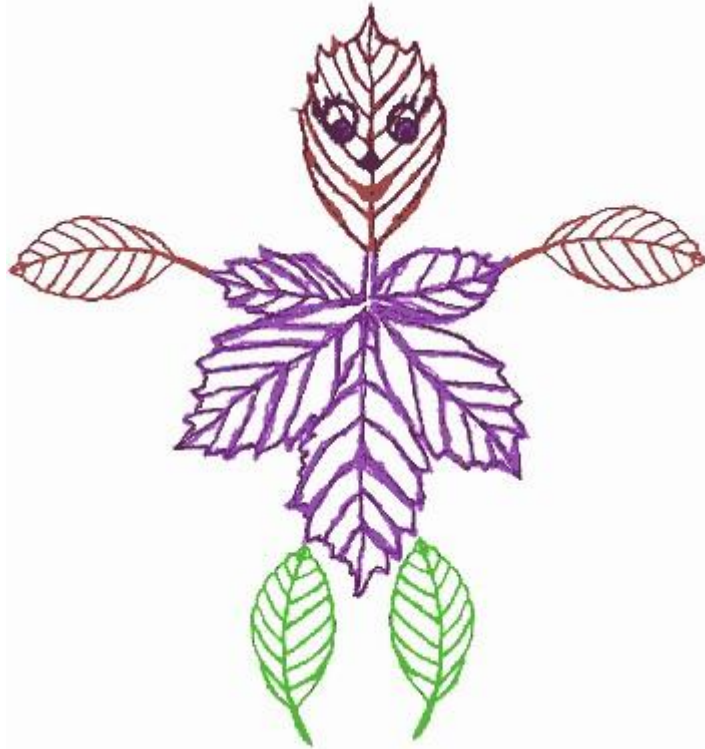

Bladmænd og bladkoner

Brug gnidetryk og blade - og lav bladmænd og bladkoner i naturen.

Kort om forløbet

Eleverne fremstiller bladmænd og bladkoner ved hjælp af gnidetryk af forskellige blade. Forløbet kan gennemføres i skoven - og alle andre steder, hvor I kan finde blade.

Formål

- At eleverne lære simple trykteknikker
- At frottageteknikken med tørre farver indlæres
- At eleverne fremstiller billeder
- At eleverne prøver at opbygge figurer og billedflader

Forberedelse

Hvordan er et menneske bygget

I skolen taler I om, hvordan et menneske er bygget op med hoved, hals, krop, arme, ben, fødder osv. Hvordan kan man bygge mennesker med andre materialer, som man gør det med tændstikmænd, grenmænd, stenmænd osv.

Træn gnidetryk i klassen

Ude i skoven skal I fremstille bladmænd, bladkoner og hele bladfamilier ved hjælp af trykteknikken frottage (gnidetryk) med blade. Giv eleverne en kort instruktion i teknikken i klassen inden turen, og lad eleverne lave et par frottager med enkelte blade i klassen.

Sådan gør du

Find blade

Når I kommer ud i skoven, sender du først eleverne af sted i små grupper. De skal samle blade i forskellige størrelser og former, og lægge dem forsigtigt ned i en plasticpose.

Samling

Derefter samler du alle børnene og giver dem hvert sit tegneunderlag. Her lægger eleverne de indsamlede blade. Snak lidt om de forskellige blades former, strukturer og størrelse. Hvilke blade egner sig til at være krop? Hvilke egner sig til ben, arme og hoved?

Gnidetryk

Læg nu bladene med bagsiden opad på tegneunderlaget, så de danner et menneske. Læg et stykke papir henover. Og lad eleverne føle efter med fingrene, hvor bladene ligger under papiret. Nu gnider eleverne hårdt henover bladene med den brede ende af en farve. De gnider på bladene – et for et – til konturerne og strukturerne i bladet kommer frem. Nogle blade skal der gvides lidt ekstra på rundt langs kanten, så de fremstår tydeligere.

Ja, det er en mand med kjole som ligger ned.

Foto: Malene Bendix.

Flere bladfolk

Når et bladmenneske er færdigt, kan et nyt bladmenneske (mand, kone, barn) lægges op på underlaget, og processen gentages til papiret er fyldt med bladmennesker. Hvis der evt. er plads på billedet, kan der gvides en bort af blade rundt i kanten som indrammer billedet. Eleverne kan også dekorere deres bladmennesker med mund, næse, øjne og andet.

Hvilke blade fra hvilke træer

Mens I tegner kan I eventuelt snakke om, hvad det er for en slags blade børnene bruger – og hvilke træer/planter de kommer fra. I baggrundsafsnittet findes en oversigt over de mest almindelige træers blade, som måske kan være en hjælp. De er også på kopiarket - se højre margin.

Gnid direkte ind i skovdagbog

Eleverne kan også gnide et bladmenneske ind i deres egen [skovdagbog](#).

Bearbejdning i klassen

Alle de løse tegningerne samles til en klassebog, som bindes ind. Indbindingen kan udsmykkes med gnidetryk af blade og en bogtitel. Forstærk evt. indbindingen med selvklæbende gennemsigtigt plastbind.

Baggrund

Om frottage / gnidetryk

Frottage/gnidetryk er en trykteknik, som kan anvendes til at aftegne overflader. Det kan være overfladen af en mønt, et kloakdæksel, et blad, en presset blomst, bark, en sten mm. Teknikken består i, at der lægges et tyndt stykke papir over overfladen, og at der derefter grides med en farve, mens papiret holdes på plads, indtil overfladestrukturen fremkommer på papiret. Det er en form for højtryksteknik, der her fremstilles.

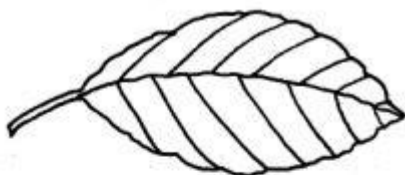
Når eleverne arbejder med blade er det vigtigt at eleverne gnider mod bladets bagside, da ribberne i bladet træder mere frem og gør det lettere at afgnide bladets struktur.

Lær træer og blade at kende

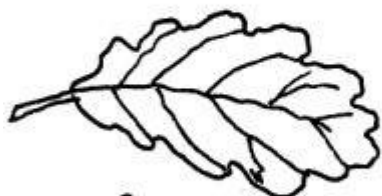
Igennem hele forløbet opnås der et kendskab til træer og blades form, farve og struktur. Når børnene arbejder så konkret med bladene, er det oplagt at snakke om hvilke træer og planter de egentlig stammer fra. I kan bruge en flora til at finde navnene på de enkelte arter. Her er også en række tegninger af bladene fra de mest almindelige skovtræer – måske er det nogle af dem I sidder med. Tegningerne findes også som kopiark.

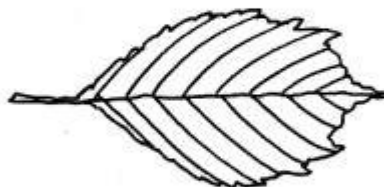
ASK

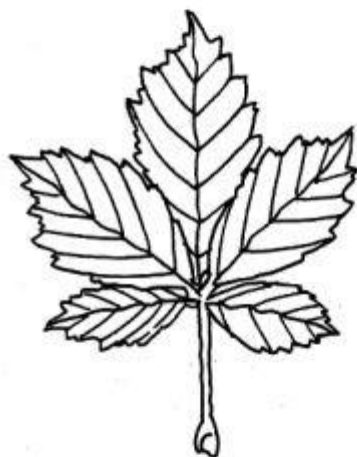
BØG

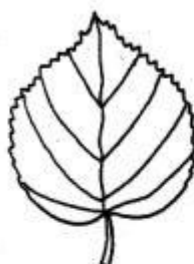
EG

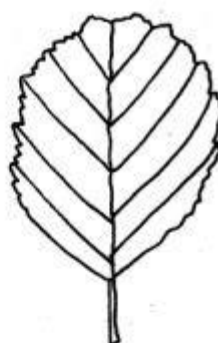
ELM

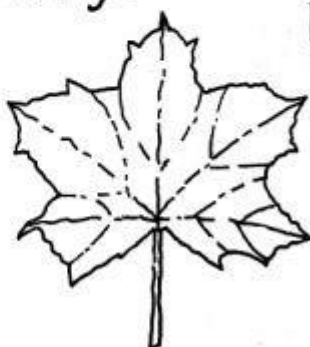
KASTANJE

LIND

EL

LØN

AHORN (ÆR)

Her er blade fra forskellige træer. Du kan printe tegningen ud som kopiark og laminere den, så eleverne kan bruge den i skoven. Tegning: Eva Wulff.

Forslag til videre arbejde

Få større kendskab til trykformer i bogen: 'Håndbog i GRAFIK' af H. Schmidt Madsen, J. Fr. Clausens Forlag, Aschehoug Kbh. 1968. De grafiske teknikker kan findes på internettet.

Hvem, hvad, hvor

Fag: Billedkunst

Klasse: 0. - 3. klasse

Sted: Skov, By og kultur,
Åbent land

Årstid: Forår, Sommer,
Efterår

Grej

Et par blade fra løvtræer

Hårdt tegneunderlag

Oliekridt farver

Tegnekardus i A5, A4 og
A3

Plastikposer

Siddeunderlag

Evt. en plantebog –
f.eks. 'Flora i farver'
(Politiken) eller 'Træer og
buske i landskabet'
(Politiken)

Kopiark med træernes
blade

Tid

---

4 lektioner.